

na úkor přehlednosti a znesnadňuje značně hledání, i když typografická úprava se snaží (různost tisku, dvousloupcové uspořádání judikatury) této vadě odpomoci. Jinak lze

i toto vydání stejně vřele doporučit jako vydání Freudenfeldovo a Kovandovo. Bude jen otázkou záliby, po kterém vydání praktik spíše sáhne. Pužman.

Po časopisech.

K unifikaci civ. řádu soudního.

odpověděl na několik otázek redaktoru týdeníku »Program — Demokratický střed« (roč. III., čís. 16. ze dne 24. dubna 1937) prof. dr. Václav H o r a, hlavní z tvůrců unifikačního díla; z odpovědi uvádíme:

»Idea státní jednoty nemůže se rozvíjet a vše proniknouti, pokud v jednotlivých oblastech státu platí různý právní řád... Rozdvojenost právní nemůže sblížit občany, podléhající různým předpisům právním v jejich soukromých, hospodářských i sociálních stycích, naopak udržuje v nich vědomí rozdílnosti... Je-li v tomtéž státě pro styk a postup před soudy a pro celý ten složitý aparát procesní v jedné oblasti předepsáno něco jiného než v druhé a musí-li též občan voliti různý postup, dbáti různých předpisů a užívati různých prostředků, podle toho, v které oblasti spor je veden, jaký div, že se ho zmocňuje dojem, jako by nebyl v tomtéž státě... Postup při unifikaci civil. řádu soudního byl určován tím, že máme ve státě dva zákony tento řád upravující, jeden pro historické země, druhý pro Slovensko a Podk. Rus, že oba pocházejí z doby nové a že oba jsou produktem moderního nazírání na proces, takže spočívají v podstatě na stejných stěžejních principech. Tím je už řečeno, že bylo vyloučeno, dáti při unifikaci přednost jen jednomu a úplně potlačit druhý, nýbrž že bylo třeba bedlivě studovati předpisy toho i onoho a svědomitě je hodnotiti. Neboť rozdílů mezi oběma zákony je velmi mnoho, ať týkají se jen jednotlivostí určitého procesního zjevu, jinak stejně upraveného, anebo rozdílností v samém východisku a zásadním nazírání či upravují též zjev naprosto diametrálně. Pokud jde zejména o tyto posléze zmíněné rozdíly, bylo třeba nejprve zjednotiti si základnu vyslechnutím odborných kruhů praktických z obou oblastí; proto byla nejprve podniknuta obsáhlá písemná anketa. Zvláštní cenu měly zde — ovšem kromě velmi důkladného posudku Nejvyššího soudu (viz Právník, 1924) hlasy těch soudců z histo-

rických zemí, kteří působili na Slovensku a měli tedy zkušenosti z obojí oblasti právní. Teprve potom byl vypracován postupně referentský návrh a zřízeny komise složené z praktiků a teoretiků, jedna v Praze, druhá v Bratislavě a nastalo putování s referentským návrhem z Prahy do Bratislavy a obráceně. V obou komisích byl podroben referentský návrh důkladnému prozkoumání, navrženy změny a doplňky... Tam, kde nebylo dosaženo kompromisu, bylo třeba rozhodnouti. Při tom bylo třeba bedlivě srovnávati, dosah rozdílů správně a svědomitě hodnotiti, nepouštěti se zřetele účinky, jež to či ono řešení v životě způsobí, a nezanedbávati ovšem ani potřeby dneška, jež se hlásí ke slovu, ani zkušenosti s dosavadní úpravou zde i tam nabyté. Při úpravě procesních předpisů nesmí také býti zapomináno, že jde o strany, které jsou ve sporu, z něhož se snaží každá vyjítí vítězně, a že strana, která si není svým vítězstvím jista, je velmi náchylna k tomu, aby spor protahovala a svoje odsouzení oddalovala. Na tomto podkladě vypracován a veřejnosti k posouzení odevzdán v r. 1931 nový návrh i s důvodovou zprávou. Všechny literární projevy k tomuto návrhu i poznámky jednotlivých ministerstev byly opětně přezkoumány a výsledek této práce předložen nové (třetí) t. zv. »Ústřední komisi pro formální právo«. Na těchto základech byl pak vypracován konečný text osnov, které budou nyní předmětem ústavního projednání. Po všechnou charakteristiku těchto osnov lze shrnouti asi takto: Osnovy zavádí pro obě právní oblasti na poli procesního práva novoty, ale nejsou pro žádnou z nich novotou úplnou. Jsou vypracovány se stálým zřetelem na oba dosavadní zákony, čerpajíce z obou, někde beze změny, jinde se změnami tu podstatnými, jinde podřadnějšími; kromě toho jsou v osnovách ustanovení zcela nová, jež sejevila žádoucími, aby bylo vyhověno potřebám nově se hlásícím anebo čeleno neuspokojivému stavu dnešnímu... Postulátem a účelem procesní úpravy musí býti, aby se soud dobral pravdy, aby na správně zjištěný skutkový děj použil správně vyloženého právního předpisu a aby se tak stalo rychle a bez velkého nákladu. Ale žádný procesní řád ne-

může pouhou úpravou svých předpisů zaručiti, že tohoto cíle bude vždy dosaženo. Neboť tento výsledek závisí i na činitelích, kteří se zákonnému normování vymykají, totiž především na stranách a jejich mravních hodnotách a pak na zdatnosti a pohotovosti soudců. Proto se musí procesní řád snažiti alespoň o to, aby se, pokud lze, k onomu požadavku svou úpravou přiblížoval. To naše osnova také činí.«

Dům čsl. právníků.

V květnu t. r. vydáno bylo za redakce dra Förmána 1. číslo nového čtvrtletního stavovského časopisu »Ústředí, orgán čsl. právníků«. O nejdůležitějším úkolu spolku Ústředí čsl. právníků, spočívajícím v postavení domu čsl. právníků v Praze, uvádí min. r. dr. O. Kučera (str. 7):

»V Právnickém domě projevovala by se součinnost všech právníků: ve zřízení příruční odborné knihovny, přednáškové síně, místností spolkových, pensionátu, právnického musea a nakladatelství. Dnes, za necelých šest měsíců po Prvním odborovém sjezdu čsl. právníků dosáhl Fond pro postavení právnického domu v Praze, zřízený při Ústředí čsl. právníků, již výše téměř 150.000 Kč. Ústředí nespokojilo se s těmito nahodilými příspěvky jednotlivců a jeho domácí rada usnesla se ve své únorové schůzi tohoto roku zahájit systematickou akci prodeje »stavebních kamenů« či »cihel« po 5 Kč mezi československými právníky. Zatím bylo jich vytištěno 20.000 a právě bylo započato s jich rozesláním.«

Určitost a přípustnost žalobního petitu o splnění dodávací smlouvy.

Velmi zajímavé postřehy přináší článek Dra Arnošta Hochbergera, uveřejněný pod hořejším titulem v Richterzeitung 1937, str. 75 a násl.

Pisatel odvolává se tam na rozh. Vážný 9656, 4612 a 10.487 a přimlouvá se za to, aby i žalobní petity, domáhající se všeobecně dodržení smlouvy, na př. o dodávání mléka, piva a pod. za sjednaných podmínek, byly uznány za dostatečně určité a za způsobilé k exekuci podle § 353 nebo 354 ex. ř.

Oposiční žaloby proti nemocenským pojišťovnam.

Pod tímto nadpisem uveřejnil Adolf Kania ve Svěpomoci, listu pro sociálně pojišťovací zákonodárství, roč. 44, 1937, str. 56, tyto zajímavé vývody:

»Zákonem z 19. ledna 1928, č. 23 Sb. z. a n., byl mimo jiné doplněn § 1 ex. ř., kde ve výpočtu exekučních titulů bylo speciálním ustanovením č. 19 stanoveno, že exekučním titulem jsou platební výměry o pojistném nositelů sociálního pojištění, které jsou podle platných předpisů vykonatelné, dále pravoplatná rozhodnutí soudů sociálně pojišťovacích a smíry před nimi ujednané. Od tohoto okamžiku je třeba vykonatelné platební výměry nemocenské pojišťovny subsumovati pod toto ustanovení § 1, č. 19 ex. ř., ježto § 35 ex. ř. nebyl vůbec změněn, neplatí a s poň d o s u d ustanovení § 35, odst. 2, druhé věty ex. ř. pro exekuční tituly v § 1, č. 19 ex. ř. uvedené, jak výslovně praví rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně z 5. dubna 1930 (č. 9807 Vážný). Jest přisvědčiti názoru nejvyššího soudu, že skutečně aspoň dosud, pokud nebude opraven § 35 ex. ř., jest podati námitky proti nároku, pro který byla exekuce povolena na základě platebních výměrů a rozhodnutí sociálně pojišťovacích ústavů a jejich soudů, u soudu, u kterého povolení exekuce v I. stoli ci bylo navrženo, a to oposiční žalobou. V poslední době přisvědčil tomuto názoru i nejvyšší správní soud, který rozhodnutím z 11. prosince 1936, č. 17.029/36, vyslovil zásadu, že o námitkách podle § 35 ex. ř., směřujícím proti vykonatelnému platebnímu výměru nemocenské pojišťovny, jakožto exekučnímu titulu podle § 1, bod 19 ex. ř. ve znění novely č. 23/1928 Sb. z. a n., rozhodují řádné soudy.«

Vinkulace pojistek.

V Pojistném praktiku 1936/1 jest na str. 7 velmi instruktivní článek o rozdílech mezi zástavním právem a vinkulací pojistek.

Těmto otázkám věnuje se v poslední době stále větší pozornost v odborných časopisech. Zapomíná se, že soustavně všechny otázky sem spadající byly již jednou zpracovány, a to v knize ing. com. Vladimíra Veselého, »O právní povaze pojistky a o zástavě, vinkulaci,